

אם לא נסכים על פירושם, מ"מ פירושם נשאר
בחוץ דברי חורה, ע"ד אלו ואלו כו', אשר
כל חלק וחלק מדבריהם מתחלק להוראה שלמה
בחלק זה, שלא מצינו חולק עליהם, ובפרט
שנחזרה המציאות כדבריהם, שאין ישוב נגד
ירושלים רק ז' מעלות...

סוף דבר, דברי הרז"ה ושאר ראשונים ז"ל
שהם מארי דתלמודא, הם לנו
הלכה פסוקה, ואין לנו שום מקום להטיל ספק
בהתחלת המזרח כדי לנטות מדברי הרז"ה.

ויש להוסיף, שאם באנו להאריך ביישוב בשביל
א"י יפן, ננטרן לנטות מירושלים לצפון,
ומי שם גבול על כמה לנטות לצפון, והלא
אפשר לנטות עוד לצפון ולפגוע בסיציר...

ואכפול ש"ו דוש"ת באהבה

א"י ש

(בשולי המכתב):

מה שהוסיפו לירו' שש שעות, אינו משום
שהיישוב שם, אלא מפני כבוד ירו' הוסיפו
עד כדי כבודה, ועד כבודה הוא עד שיהי'
הפסק, ואף אם הי' מפסיק קו קטן, והיו
יודעים צבירור כי נמצא שם יישוב, גם לא היו
מוסיפין לירושלים כי אם עד ההפסק, שדי
בכבוד ירושלים ההוספה הזו, ומאחר שאפשר
לנו לפרש כן, מנין לנו לומר שלא ידעו כי
נמצא יישוב במחמתו של הכדור, אחרי שזה
מבואר בזוהר.

(ק"א ח"ג א"י קפ"ו)

למנין הדעות, אם כחצו הרש"א ושאר פוסקים
בפסקיהם או בחדושיהם, וכל דבריהם הם אללנו
הלכה למעשה, ולא נאמר הדבר אלא בפירש"י
לפעמים מפרש אליבא דחד או אליבא דהוא
אמינא, אבל לענין עיקר הפירוש של רש"י
בהדינים היוצאים מהם, תמיד נחשב דעת רש"י
כאחד הפוסקים, וכי יתכן לומר שמה שפירש
רש"י (חולין נ"ד ב') על ניצ' ועיכול ניצ', אינו
לפסק הלכה רק לפירוש, או מה שפירש רש"י
(חולין נ"ו א'), רוב צד קיים שלא ינא העצם
פעם אחת לחוץ, הינו דרך פירוש ולא דרך
פסק?

והדברים ק"ו כאן, שכל יסוד פירושן הוא
על האמת הזו שהתחלת היום הוא
מן המזרח (שהוא ז' מעלות מירושלים) ויהיה
המונח הזה לא בהחלט רק כדבר אפשרי, חלילה
לאמר כן, וכל זה היה ראוי לדון אם היה
מי שחולק בדבר והיינו לריכין להכרעת רוב
הדיעות, אבל צנידון דידן שלא מצינו שום אחד
מן הראשונים שיחלוק בדבר, ודאי נאמן לנו
עדותם של הראשונים ז"ל לחושבן שהן הן
הדברים שנאמרו למשה מסיני.

(שם א"י ט"ו)

סימן קיג

עוד מכתב בהנ"ל

רב שלומים ושנה טובה

אחדשה"ט ויש"ת.

יקרתם הגיעני, אם קשה עלי להכנס בהוראה
לרבים למעשה, וכפי הרגלי אני כותב דרך
לימוד... אך הענין שלפנינו לא יתן חופש
השתיקה.

הצורה המונגת במכתבם נשתנתה צימים
הנוכחים כאשר מתנהל מו"מ ציני

סימן קיב

עוד בהנ"ל מתוך מכתב

ומה שכתבו שלא אמרוהו הר"ן והריטב"א
בדרך פסק רק בדרך פירוש, אינו מוכן
כי מעולם לא חילקו הפוסקים כשהיו באין

וצין... שליט"א ואשר מקווה לבוא לידי השתוות
גמורה - כי אין צין המדברים שום נטי' בדבר
רק בקשת הנכוחה ומוכן כל אחד לקבל דברי
חברו בתשואות חן...

כפי מצב העכשוי כבר ירדה מן הפרק הדעה
שיש אחד מן הראשונים ז"ל החולק
בקציעות י"ח שעות למערב ירושלים ושש שעות
למזרח, באו כברי לידי השואה כי כל הראשונים
ז"ל שוין בזה כי תוך י"ח שעות למערב מתאחר
היום ולא כדעת האומרים כי אינו מתאחר היום
רק עד י"ב שעות.

העומד עדיין על הפרק הוא אם טעם
הראשונים ז"ל הוסד על המחשבה
שאין ישוב בתחית הכדור, ואז נקח עמידה
נועה לנטות מהוראת רבותינו ז"ל ולעשות
למעשה היפוך דבריהם הקדושים לנו ולכל
ישראל, או שאין לדבריהם שום זיקה לשאלת
ישוב התחנות, ושאלה זו מנפה ג"כ להשתוות
צימים הנוכחים כפי המקווה, וכמוצן טרם גמר
הדבר דברי רבותינו ז"ל קיימים.

ואף אם דבריהם ז"ל קשים צעינינו צהחלט
אנו רגילין לכוף ראשנו תחת כפות
רגליהם כי כל קושיא יש לה מירון כש"כ
שאין לנטות מדבריהם ע"י הרהור אולי יש
קושיא על דבריהם... ואמנם אין דבריהם ז"ל
צחשבון י"ח שעות רק צשנחאי שהוא המקום
שהישוב קצר ביותר ומתחיל היום, אבל קצוות
הישוב לדרום ולצפון הצולטים למזרח כמו סיביר
ואוסטרליא [המתחילה תוך ו' שעות לירושלים
וצולטת תוך לו' שעות] אין מתאחרין עד
י"ח שעות כי המרדיאן לפי דעת הראשונים
ז"ל הוא מעוקס כפי עיקוס היצשה הגובל עם
האוקינוס, וכל הישוב שלמזרח א"י מתקדם וכל
הים והאיים שעליו מתאחרים וצשנחאי מגיע
הדבר עד י"ח שעות, ולעולם אין הצדל צין
ירושלים למקום זולתו יותר מי"ח שעות ועל פי

פז. למרן הגרא"ז מלצר זצ"ל.

זה פירשו הראצ"ח והרז"ה והכוזרי טעם נולד
קודם חלות, דנולד אחר חלות לא יהי ר"ה
צשום נקודה על הכדור שיהי לילה ויום מן
החדש [ר"ל אחר המולד].

ואחתום ברכה ואכפול שלי' באהבה
אי"ש

יום ו' עש"ק ז"ך אלול תש"א בני ברק
(קו"א ס"ב אב' קס"ד)

סימן קיד

עוד מכתב בהג"ל^{טו}

שלמא רבא וגמח"מ

הו"כ מרן שליט"א

אחדשה"מ וש"ת.

אין דרכי להתענס בדבר מן הדברים, ורגיל
אני להשמט ויעשו אחריים מה שיעשו,
ואמנם צכגון דא אולי חוצה לדבר, אבל כיון
צבאו הדברים לידי מי צבאו... כמדומה שאין
תועלת בדברים, ואמנם חוצתי להעתיק מה
צבלי על אודות זה, וצבלי הדברים פשוטים
מאד אין מקום לשום דיון, כל הראשונים ז"ל
שוין בזה שהתחלת היום מן המזרח ואין בזה
שום פלוגתא ומה שהזכיר הראצ"ד שצמות
שיגרא דלישנא או יו"ט איקרי שבת וכל
הדברים צראצ"ד שם פשוטים ומצוארים וגם
השגותיו על הרז"ה והכוזרי אינם רק צברא.

וביסוד עולם מ"צ פי"ו מצואר דריצ"צ ז"ל
[שמציא הראצ"ד שם] קוצר כי מן
המזרח מתחילין הימים.

ובהיות שאין פנאי להאריך הנני כופל שלי'
באה"ר
אי"ש